PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.801.2024

**Pan**
**Łukasz Gibała**
**Radny Miasta Krakowa**

Odpowiadając na Pana interpelację w sprawie wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności w okresie zimowym, przekazaną przez Pana Jakuba Koska, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa 28 listopada 2024 r., uprzejmie informuję.

Gmina Miejska Kraków realizując zadania określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) w sposób ciągły, całoroczny zapewnia pomoc osobom bezdomnym, w tym przede wszystkim tymczasowe schronienie, posiłek i niezbędne ubranie oraz udziela pomocy finansowej. Pomoc osobom bezdomnym ma na celu zabezpieczenie ich podstawowych potrzeb, ale też aktywizowanie i zmniejszenie ich wykluczenia społecznego. Pomoc nie może jednak być świadczona osobom, które nie wyrażają na to zgody. Osobom bezdomnym oferowany jest kompleksowy system wsparcia zmierzający do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pomocy osobom bezdomnym w wychodzeniu z bezdomności z wykorzystaniem ich uprawnień, możliwości i zasobów udzielają specjaliści, tj. pracownicy socjalni, pedagodzy, psychologowie, prawnicy, asystenci osoby bezdomnej, terapeuci ds. uzależnień. Osoby bezdomne mogą skorzystać także z innych usług np. usług Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej. W budowaniu systemu wsparcia dla osób bezdomnych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie współpracuje z organizacjami pozarządowymi i instytucjami. Większość zadań realizowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków na rzecz osób bezdomnych jest dofinansowanych ze środków własnych Gminy.

W celu zabezpieczenia tymczasowego schronienia w okresach zimowych, szczególnie trudnych dla osób w kryzysie bezdomności, uruchamiane są miejsca interwencyjnego schronienia oraz ogrzewalnie dla osób bezdomnych wykazujących wysoki poziom wykluczenia społecznego oraz niską motywację do zmiany swojej sytuacji. W sezonie zimowym 2024/2025 działają na terenie Krakowa następujące placówki tego typu:

1) miejsca interwencyjnego schronienia dla kobiet, Kraków, os. Krakowiaków 46 – 10 miejsc, od listopada 2024 r. do marca 2025 r.;
2) ogrzewalnia przy Miejskim Centrum Profilaktyki Uzależnień dla kobiet i mężczyzn, Kraków, ul. Rozrywka 1 - 20 miejsc, od października 2024 r. do kwietnia 2025 r.;
3) dwie Ogrzewalnie dla bezdomnych mężczyzn, Kraków, ul. Księcia Józefa 52 – budynek A - 28 miejsc oraz budynek B - 50 miejsc od października 2024 r. do kwietnia 2025 r.

Ponadto dodatkowe miejsca noclegowe są uruchomiane w całorocznej Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Makuszyńskiego 19a. Aby umożliwić przemieszczanie się bezpośrednio do Ogrzewalni przy ul. Księcia Józefa 52 oraz z powrotem do centrum miasta, od kilku lat uruchamiany jest specjalny autobus, który wieczorem dowozi osoby bezdomne chcące skorzystać z ogrzewalni, a rano odwozi je w pobliże centrum miasta, gdzie funkcjonują inne placówki pomocowe.

Od stycznia 2025 r. zostaną uruchomione patrole pracowników MOPS, którzy będą mieli za zadanie m.in. motywowanie osób bezdomnych do korzystania z popołudniowego przejazdu do ogrzewalni, sprawdzenie terenów w okolicy przystanków „Benedyktowicza" w zakresie czystości, patrolowanie terenu od ogrzewalni do Centrum Handlowego Atut Bielany i zachęcenie przebywających tam ewentualnie osób bezdomnych do udania się do ogrzewalni, a także udzielanie informacji o dostępnych formach wsparcia.

Wszyscy pracownicy Działu Pomocy Bezdomnym MOPS w Krakowie, przede wszystkim w okresie okołozimowym, informują i motywują osoby w kryzysie bezdomności przebywające w przestrzeni publicznej do skorzystania z miejsc tymczasowego schronienia. W okresie występowania niskich temperatur streetworkerzy Działu Pomocy Bezdomnym MOPS Kraków we współpracy ze Strażą Miejską Miasta Krakowa oraz Policją wykonują monitoring miejsc niemieszkalnych. Pracownicy Streetworku prowadzą spis miejsc bytowania osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej, uzupełniany systematycznie o informacje pozyskane samodzielnie w toku realizacji zadań, od Policji i Straży Miejskiej lub przedstawicieli społeczności lokalnej. Opracowany spis miejsc jest ponownie przekazywany do Straży Miejskiej celem prowadzenia codziennego monitoringu. Natomiast wspólny monitoring miejsc pobytu osób bezdomnych przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej i Straży Ochrony Kolei wraz z Policją i streetworkerów MOPS realizowany jest w godzinach popołudniowych i wieczornych. Liczba planowanych wyjść monitorujących ulega zmianom w zależności od warunków atmosferycznych - średnio dwa razy w tygodniu, w poniedziałki i środy od godziny $17^{00}$ oraz raz w miesiącu na terenach kolejowych. Streetworkerzy podejmują również działania w związku z każdą interwencją o objęcie osoby doświadczającej bezdomności, zgłoszoną przez instytucje, organizacje lub społeczność lokalną.

Dodatkowo wyjazdy streetworkingowe organizowane są przez Fundację Zupa. W każdy czwartek od godziny $17^{30}$ wolontariusze docierają ze wsparciem dla osób bezdomnych w kilkadziesiąt tzw. miejsc niemieszkalnych. W okresie zimowym mają ze sobą ciepłe posiłki i napoje. Najbardziej potrzebującym osobom (starszym, schorowanym, z niepełnosprawnościami ograniczającymi mobilność) udzielane jest również wsparcie rzeczowe w postaci ciepłych ubrań, śpiworów, koców, długoterminowej żywności. Działanie jest finansowane przez organizację.

Kolejną usługą wspierającą osoby w kryzysie bezdomności przebywające w przestrzeni publicznej jest STREETBUS - autobus, który jest formą zapewnienia osobom bezdomnym lub czasowo pozbawionym schronienia osobom ubogim przebywającym w przestrzeni publicznej pomocy, w szczególności poprzez zapewnienie ciepłego napoju i pomocy żywnościowej oraz pomocy rzeczowej. STREETBUS funkcjonuje w okresie od 1 grudnia 2024 r. do 31 marca 2025 r. od $19^{00}$ do $22^{00}$ we wszystkie dni tygodnia według następującego harmonogramu:

- przystanek 1: Postój K+R BUS na al. 3 Maja, przy Muzeum Narodowym (na początkowym fragmencie Alej Trzech Wieszczów) – szacunkowy postój ok. godz.$19^{30}$-$20^{00}$;
- przystanek 2: al. Pokoju na wysokości ul. Lema, przystanek autobusowy (linii nocnej 662 NŻ) – szacunkowy postój ok. godz.$20^{25}$-$20^{50}$;
- przystanek 3: Dworzec autobusowy „Podgórze SKA" – szacunkowy postój ok. godz. $21^{20}$-$21^{40}$.

Korzystanie ze STREETBUSA jest bezpłatne. Zatrudnione przez MOPS osoby – opiekunowie STREETBUSA podczas postojów wydają osobom bezdomnym i ubogim kanapki, herbatę, kawę, odzież, koce itp. Osoby bezdomne podczas postoju mogą ogrzać się w autobusie i zjeść przygotowany posiłek.

Straż Miejska Miasta Krakowa podejmuje szereg działań, mających na celu pomoc osobom bezdomnym oraz zapobieganie sytuacjom zagrażającym ich zdrowiu i życiu; szczególnie w związku z niskimi temperaturami. Zadanie to realizowane jest przede wszystkim w formie codziennej kontroli miejsc przebywania osób bezdomnych oraz reagowania na zgłoszenia interwencyjne od mieszkańców. Wytypowanie miejsc kontroli przebywania osób bezdomnych odbywa się na podstawie własnego doświadczenia funkcjonariuszy, zgłoszeń mieszkańców, a także informacji pozyskanych od innych służb i instytucji. W realizację tego zadania zaangażowani są przede wszystkim funkcjonariusze Oddziału Wsparcia Straży Miejskiej Miasta Krakowa, którzy każdego dnia w godzinach wieczorowo - nocnych ($17^{00}$ - $5^{00}$, 2 patrole) dokonują kontroli ok. 60-70 miejsc przebywania osób bezdomnych na terenie Miasta Krakowa. Kontrole 2 razy w tygodniu są prowadzone we współpracy z pracownikami MOPS w Krakowie. Podczas takich objazdów strażnicy:

- rozmawiają z osobami bezdomnymi, informując o noclegowniach i ogrzewalniach, które oferują schronienie i pomoc w okresie zimowym;
- zwracają uwagę na oznaki wychłodzenia i inne widoczne objawy chorób czy urazów, a w razie potrzeby wzywają pogotowie ratunkowe;
- w sytuacjach kryzysowych udzielają pierwszej pomocy osobom bezdomnym, które doznały wychłodzenia lub innych urazów;
- w sytuacji stwierdzenia, że osoba bezdomna znajduje się w okolicznościach zagrożenia zdrowia i życia ze względu na nadużycie alkoholu, zostaje podjęta decyzja o przewiezieniu takiej osoby do Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień.

W sezonie zimowym 2023/2024 kontrole prowadzone były od 27 listopada 2023 r. do 2 marca 2024 r. W tym okresie strażnicy miejscy podczas codziennych patroli 8 202 razy podejmowali kontakt z osobami bezdomnymi, przebywającymi w przestrzeni publicznej, pustostanach i innych miejscach mogących dawać prowizoryczne schronienie. W 7 311 przypadkach po przeprowadzeniu rozmowy, osoby bezdomne odmówiły pomocy. Dodatkowo udzielono pomocy 163 osobom przewożąc je do noclegowni lub ogrzewalni,

687 osób zagrażających swojemu życiu i zdrowiu odwieziono do MCPU a 41 przekazano Zespołom Ratownictwa Medycznego. Zrealizowano również 28 działań z pracownikami MOPS. Straż Miejska współpracuje z organizacjami charytatywnymi, ośrodkami pomocy społecznej i służbami medycznymi. Strażnicy wspólnie organizują pomoc, dostarczają ciepłe posiłki, odzież, koce oraz inne niezbędne rzeczy. Podobne działania planowane są w sezonie zimowym 2024/2025.

Szersze informacje dotyczące świadczonej na terenie Gminy Miejskiej Kraków pomocy dla osób w kryzysie bezdomności są na bieżąco dostępne na stronie internetowej MOPS: https://mops.krakow.pl//index.php/212532,inst,36169,2462,instcbi.html?dok_id=212532&mode=article&type=inst&inst_id=36169&kategoria=2462 oraz tablicach informacyjnych w Dziale Pomocy Bezdomnym MOPS w Krakowie, gdzie zgłaszają się osoby w kryzysie bezdomności. Informacje są również rozpowszechniane w formie ulotek przez pracowników socjalnych, streetworkerów, pracowników Streetbusa, punkty informacyjne MOPS i są udostępniane wszystkim organizacjom realizującym działania na rzecz osób w kryzysie bezdomności.

z up. PREZYDENTA MIASTA

*Maria Klaman*
Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Maria Brygida Klaman

Elektronicznie podpisany przez Maria Brygida Klaman
Data: 2024.12.11 08:34:06 +01'00'

Otrzymują:
1. Adresat
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie
3. Straż Miejska Miasta Krakowa
4. Biuletyn Informacji Publicznej
5. Aa